

การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรธุรกิจการท่องเที่ยวในเมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

The Development of the Potential of Tourism Business Personnel in Luang Prabang, Lao People's Democratic Republic

เทพดวงจันทร์ บุญธิเดช¹, รัชัสสรณ์ คงธนจารูอนันต์², วีณา นิลวงศ์³,
ภาวิณี อารีศรีสม⁴ และ พินนภา หมวกยอด⁵

Thepduangchan Bounthideth¹, Raphassorn Kongtanajaruanun², Weena Nilawonk³,
Pawinee Areesrisom⁴ and Pinnapa Muakyod⁵

Received: 17 October 2023; Revised: 16 September 2024; Accepted: 19 September 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการหลัก 1) ศึกษาสภาพแวดล้อมของธุรกิจท่องเที่ยวในหลวงพระบาง, สปป.ลาว 2) วิเคราะห์ระดับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรภาคการโรงแรม และ 3) เสนอแนวทางในการจัดการและพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว การวิจัยใช้ทั้งเชิงปริมาณจากแบบสอบถามผู้ประกอบการ 114 ราย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน และเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 10 คน วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนาเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและข้อเสนอแนะที่เหมาะสม

ผลการศึกษาพบว่า 1) ธุรกิจการท่องเที่ยวในเมืองหลวงพระบางเผชิญกับปัญหาหลัก ได้แก่ การพึ่งพาการท่องเที่ยวในภูมิภาค การขาดความยั่งยืน และการแออัดของนักท่องเที่ยวซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและบริการ นอกจากนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการท่องเที่ยว เช่น การรักษาพนักงานและการฝึกอบรมไม่เพียงพอ นำไปสู่ความท้าทายในการพัฒนา จุดแข็งของหลวงพระบางคือมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ ขณะที่จุดอ่อนคือการขาดทรัพยากรและปัญหาเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้น 2) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรท้องถิ่นธุรกิจการท่องเที่ยวในหลวงพระบางมีระดับโดยรวมอยู่ในระดับมาก ในด้านความสัมพันธ์ พบว่าการสร้างแรงบันดาลใจมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการ

^{1, 3, 4} สาขาวิชาการจัดการและพัฒนาทรัพยากร คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้; Resources Management and Development, Faculty of Agricultural Production, Maejo University

² สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้; Division of Economics, Faculty of Economics, Maejo University

⁵ กลุ่มวิชาสหวิทยาการสังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้; Interdisciplinary Studies of Social Science Section, Faculty of Liberal Arts, Maejo University

Corresponding Author, E-mail: phassy77@gmail.com

จัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ($r = .423$) และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลมีความสัมพันธ์กับการจัดการทรัพยากรสังคม ($r = .335$) ขณะที่ด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์น้อยหรือไม่มี ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยว ในเมืองหลวงพระบางเน้นที่การเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และการปรับตัวที่รวดเร็วต่อการเปลี่ยนแปลง เศรษฐกิจและเทคโนโลยี โดยส่งเสริมการเป็นตัวอย่างที่ดี การสร้างแรงบันดาลใจ และการพัฒนา ทักษะของพนักงาน อีกทั้งยังมีการร่วมมือระหว่างองค์กรท้องถิ่นและหน่วยงานภายนอกเพื่อส่งเสริม การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: พัฒนาศักยภาพบุคลากร; ธุรกิจการท่องเที่ยว; สปป.ลาว

Abstract

This research article has three main objectives: 1) To study the environment of the tourism industry in Luang Prabang, Lao People's Democratic Republic; 2) To analyze the level of capacity development for personnel in the hotel sector; and 3) To propose guidelines for managing and developing tourism personnel. The study employs both quantitative methods, using surveys from 114 operators with statistical analysis including percentages, means, standard deviations, and hypothesis testing, and qualitative methods through interviews with 10 experts, analyzed using descriptive content analysis to provide in-depth information and suitable recommendations.

The results indicate that: 1) The tourism industry in Luang Prabang faces major issues such as regional tourism dependency, lack of sustainability, and tourist congestion impacting the environment and services. Factors such as staff retention and inadequate training contribute to development challenges. Strengths include cultural and natural heritage, while weaknesses involve resource shortages and inflation-related cost increases. 2) The development of local personnel in the tourism industry in Luang Prabang is generally high, with positive correlations found between inspiration and environmental resource management ($r=.423$), and individual consideration and social resource management ($r=.335$), while other factors showed low or no statistically significant relationships. 3) The study finds that tourism management in Luang Prabang emphasizes visionary leadership and rapid adaptation to economic and technological changes, promoting role modeling, inspiration, and employee skill development. Additionally, collaboration between local organizations and external agencies supports sustainable economic and tourism development.

Keywords: Personnel Development; Tourism Industry; Lao People's Democratic Republic

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) โดยเฉพาะในแง่การสร้างรายได้และการจ้างงานในหลายพื้นที่ หนึ่งในเมืองที่เป็นจุดหมายสำคัญของนักท่องเที่ยวทั่วโลกคือเมืองหลวงพระบาง ซึ่งเป็นเมืองมรดกโลกที่มีชื่อเสียงด้วยวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิม ในปี 2019 ก่อนการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) สปป.ลาว มีนักท่องเที่ยวมากกว่า 4.8 ล้านคน และมีรายได้จากการท่องเที่ยวสูงกว่า 1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ การเติบโตของการท่องเที่ยวในลาวทำให้ประเทศนี้กลายเป็นจุดหมายที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจในแง่ธรรมชาติและวัฒนธรรม (MICT Government of Lao PDR, 2020) อย่างไรก็ตาม เมื่อเกิดการแพร่ระบาดของ COVID-19 การท่องเที่ยวในลาวได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง โดยเฉพาะในช่วงหลังจากการปิดประเทศในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2020 ทำให้นักท่องเที่ยวลดลงถึง 81% เหลือเพียง 886,000 คน (Philavong and Onphanhdala, 2023)

การระบาดครั้งนี้ไม่เพียงสร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจโลก แต่ยังส่งผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวของลาวอย่างหนัก การลดลงของนักท่องเที่ยวทำให้อัตราการว่างงานในภาคการท่องเที่ยวพุ่งสูงถึง 20% ซึ่งเป็นอัตราที่สูงที่สุดในประวัติศาสตร์ของลาว แม้ สปป.ลาวจะหลีกเลี่ยงผลกระทบด้านสุขภาพจากการระบาดได้ในระดับหนึ่ง แต่ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยวยังคงรุนแรง การลดลงของอุปทานและการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์หลังการเปิดประเทศทำให้หลายธุรกิจต้องเผชิญกับความท้าทายในการปรับตัว (Yamano et al., 2020) เมืองหลวงพระบาง ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่พึ่งพาแรงงานเป็นหลัก ได้รับผลกระทบอย่างหนักในด้านการจ้างงาน ธุรกิจโรงแรมซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการท่องเที่ยวในเมืองนี้ มีการจ้างงานมากกว่า 11.4% ของธุรกิจโรงแรมทั้งหมดในลาว (Philavong and Onphanhdala, 2023) ปัญหาหลักที่พบในภาคธุรกิจท่องเที่ยวของหลวงพระบางคือการขาดการพัฒนาทักษะและการฝึกอบรมบุคลากร จากการสำรวจในปี ค.ศ. 2020 พบว่า 61.60% ของโรงแรมในหลวงพระบางไม่มีการฝึกอบรมพนักงานใหม่ ทำให้บุคลากรขาดทักษะที่จำเป็นในการตอบสนองต่อความต้องการของตลาดท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้การระบาดของ COVID-19 ยังทำให้ธุรกิจหลายแห่งต้องปิดตัวลงชั่วคราวหรือถาวร การจ้างงานในหลวงพระบางจึงลดลงอย่างมาก โดยการจ้างงานส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในนครหลวงเวียงจันทน์ ทำให้เมืองนี้ประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณภาพเพียงพอ ความท้าทายสำคัญที่เกิดขึ้นกับธุรกิจท่องเที่ยวของหลวงพระบางคือการปรับตัวและพัฒนาทักษะของบุคลากรให้ทันสมัยและตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านอุปสงค์จากนักท่องเที่ยวและข้อกำหนดทางธุรกิจหลังการแพร่ระบาด การเตรียมบุคลากรที่มีคุณภาพจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ภาคการท่องเที่ยวฟื้นตัวและเติบโตได้อย่างยั่งยืน

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาศักยภาพของผู้นำในภาคธุรกิจการท่องเที่ยวของหลวงพระบาง โดยเฉพาะในด้านการปรับตัวต่อสภาวะวิกฤตและความสามารถในการจัดการธุรกิจให้สามารถฟื้นตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษานี้จะเน้นการวิเคราะห์บริบททางธุรกิจในเมืองหลวงพระบาง เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาทักษะและการฝึกอบรมที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาบุคลากรในภาคการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทสภาพแวดล้อมการประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในเมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรท้องถิ่นธุรกิจการท่องเที่ยวภาคการโรงแรมในเมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
3. เพื่อเสนอแนวทางการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยว และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรธุรกิจการท่องเที่ยวในเมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวทางการวิจัยแบบผสมผสานมาใช้ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นสองช่วงหลัก ช่วงแรกเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งมุ่งเน้นการรวบรวมข้อมูลตัวเลขเพื่อตอบปัญหาวิจัยในเชิงสถิติอย่างชัดเจน จากนั้นจึงดำเนินการต่อด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อช่วยขยายความและอธิบายผลลัพธ์ที่ได้ให้มีความละเอียดและลึกซึ้งยิ่งขึ้น การวิจัยทั้งสองรูปแบบนี้จึงทำงานร่วมกันเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ครอบคลุมและเชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร กลุ่มประชากรในการวิจัยนี้ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวและบุคลากรระดับผู้บริหารในธุรกิจโรงแรมรีสอร์ท 3 ดาวขึ้นไปในจังหวัดหลวงพระบาง สปป.ลาว จำนวน 160 คน ข้อมูลประชากรได้มาจากการสอบถามโดยตรง

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อน 5% คำนวณได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 114 ราย จากประชากร 160 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากธุรกิจโรงแรมในพื้นที่ศึกษาจำนวน 17 แห่งในจังหวัดหลวงพระบาง ส่วนสำหรับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) กลุ่มเป้าหมายจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในธุรกิจการท่องเที่ยวภาคโรงแรม จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

2.1 แบบสอบถามเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถาม ใช้ศึกษาสภาพบริบทสภาพแวดล้อมการประกอบธุรกิจท่องเที่ยว ตอนที่ 3 ระดับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรท้องถิ่นธุรกิจการท่องเที่ยวภาคการโรงแรมในเมืองหลวงพระบางสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ

ระดับ 5 คือ ความต้องการพัฒนาสูงสุด (5 คะแนน)

ระดับ 4 คือ ความต้องการพัฒนามาก (4 คะแนน)

ระดับ 3 คือ ความต้องการพัฒนาปานกลาง (3 คะแนน)

ระดับ 2 คือ ความต้องการพัฒนาน้อย (2 คะแนน)

ระดับ 1 คือ ความต้องการพัฒนาน้อยที่สุด (1 คะแนน)

2.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้ศึกษาแนวทางการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยว และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรธุรกิจการท่องเที่ยวในเมืองหลวงพระบางสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งเป็นการศึกษาความเหมาะสมความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมศักยภาพทรัพยากรและโรงแรม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ประกอบการในธุรกิจการท่องเที่ยวซึ่งประกอบด้วยธุรกิจที่พัก ร้านอาหาร และการจำหน่ายของที่ระลึก โดยการนำแบบสอบถามไปมอบให้ด้วยตนเอง พร้อมกับแนะนำตัวชี้แจงวัตถุประสงค์ของงานวิจัย และตอบข้อสงสัยของผู้ให้ข้อมูลทันทีเพื่อความชัดเจนและครบถ้วน นอกจากนี้การเก็บข้อมูลเชิงลึกผ่านการสนทนาและสัมภาษณ์ ดำเนินไปในบรรยากาศที่เป็นกันเอง ทำให้ผู้ให้ข้อมูลหลักสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผย ในขณะที่เดียวกันคณะผู้วิจัยยังทำการสังเกตการณ์อย่างละเอียดทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านและมีคุณภาพสูงสุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถทำได้ใน 2 รูปแบบหลัก ซึ่งแต่ละแบบมีวิธีการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ งานวิจัยเชิงปริมาณนี้เน้นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเช่น ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.), และค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เพื่อแยกประเด็นและสรุปผลที่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig) สำหรับการแก้ปัญหาที่ศึกษา สถิติที่ใช้ในการทดสอบความน่าเชื่อถือรวมถึง F-test (F) และระดับความเป็นอิสระ (DF)

4.2 การวิเคราะห์วิจัยเชิงคุณภาพในครั้งนี้ มุ่งเน้นที่การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) อย่างละเอียด เพื่อแยกแยะปัญหาและหาแนวทางในการปรับปรุง การวิเคราะห์นี้ไม่เพียงแต่ชี้ให้เห็นถึงอุปสรรคที่ธุรกิจเผชิญ แต่ยังช่วยในการวางแผน

วิธีแก้ไขปัญหาย่อยอย่างเป็นระบบ หลังจากนั้นมีการประเมินผลเพื่อยืนยันว่าวิธีการที่เลือกใช้มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้จริงตามที่คาดการณ์ไว้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรธุรกิจการท่องเที่ยวในเมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของบุคลากรในธุรกิจท่องเที่ยวภาคการโรงแรม จากกลุ่มตัวอย่าง 114 คน จาก 17 โรงแรม พบข้อมูลสำคัญดังนี้ 1) เพศ: ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (59.6%) รองลงมาเป็นเพศหญิง (36.6%) และไม่ประสงค์ระบุเพศ (4.4%) 2) อายุ: กลุ่มเจนเอเรชันวาย (27-42 ปี) มากที่สุด (68.4%) รองลงมาเป็นกลุ่มเจนเอเรชันแซด (14-26 ปี) และกลุ่มเจนเอเรชันเอ็กซ์ (43-58 ปี) ซึ่งมีสัดส่วน 18.4% และ 13.2% ตามลำดับ 3) ระดับตำแหน่ง: ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งผู้ดูแลหน่วยงาน (60.5%) ตามด้วยหัวหน้าแผนก (15.8%) และผู้ช่วยผู้จัดการ (12.3%) 4) หน่วยงาน: ตัวแทนบริการส่วนหน้ามีจำนวนบุคลากรมากที่สุด (24.6%) ตามด้วยหน่วยงานอาหารและเครื่องดื่ม (14.4%) และการเงิน-บัญชี (10.5%) 5) ระยะเวลาที่อยู่ในตำแหน่ง: ส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่ง 13-36 เดือน (22.8%) และ 6-12 เดือน (21.9%) 6) รูปแบบการจัดการโรงแรม: โรงแรมเครือข่ายสากลเป็นกลุ่มใหญ่ที่สุด (45.6%) รองลงมาเป็นโรงแรมที่เจ้าของจัดการเอง (34.2%) และเครือข่ายท้องถิ่น (20.2%)

ตอนที่ 2 วัตถุประสงค์ที่ 1 บริบทและสภาพแวดล้อมของธุรกิจการท่องเที่ยวในเมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีประเด็นหลัก 4 ข้อดังนี้

1. แหล่งที่มา สาเหตุปัญหา และอุปสรรคในการทำธุรกิจการท่องเที่ยว พบว่า มีปัญหาหลัก 5 ประการ เช่น การพึ่งพาการท่องเที่ยวในภูมิภาค การขาดความยั่งยืน และการท่องเที่ยวเกินความสามารถรองรับของสถานที่ ส่งผลให้เกิดความแออัดและผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม

2. ปัจจัยที่มีผลต่อบริบทของการท่องเที่ยว ประกอบด้วยปัญหาการรักษาพนักงาน การขาดทักษะ การฝึกอบรมไม่เพียงพอ ต้นทุนที่สูงขึ้น และความต้องการแนวปฏิบัติที่ยั่งยืน

3. กรณีตัวอย่างผลกระทบจากบริบท พบว่าการเติบโตของนักท่องเที่ยวหลังการปลดล็อกดาวน์ ทำให้เกิดปัญหาความแออัดในหลวงพระบาง ส่งผลต่อทั้งคุณภาพการบริการและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

4. การเปรียบเทียบผลกระทบต่อธุรกิจและชุมชน พบว่าปัญหาการท่องเที่ยวมากเกินไปส่งผลต่อเศรษฐกิจ การบริการ และชุมชน โดยเฉพาะความรู้สึกอัดอั้นทางวัฒนธรรม และความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์บริบทและสภาพแวดล้อมของธุรกิจการท่องเที่ยวในเมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค SWOT การท่องเที่ยว พบว่า

จุดแข็ง (Strengths) : หลวงพระบางมีมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติที่โดดเด่น เช่น วัดแบบดั้งเดิม ความงามเงียบสงบ และอาหารท้องถิ่นที่อร่อย สายการบินและรถไฟลาว-จีนช่วยให้เดินทางสะดวก การใช้เทคโนโลยี เช่น แอปพลิเคชันโรงแรม ช่วยเพิ่มประสบการณ์ลูกค้าและสร้างความภักดี	จุดอ่อน (Weaknesses) : การขาดทรัพยากร เช่น ทรัพยากรทางการเงินและเทคโนโลยี รวมถึงการหมุนเวียนพนักงานสูง ทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวและโรงแรมมีประสิทธิภาพน้อยลง
โอกาส (Opportunities) : การพัฒนาเทคโนโลยีหลังการแพร่ระบาด เช่น แอปมือถือ ช่วยเพิ่มประสบการณ์และข้อมูลให้ลูกค้า การใช้ข้อมูลเพื่อปรับแต่งบริการตามความชอบของลูกค้าเป็นอีกหนึ่งโอกาสสำคัญ	อุปสรรค(Threats) : ปัญหาเงินเฟ้ออาจเพิ่มต้นทุนการดำเนินงานและลดกำลังซื้อของนักท่องเที่ยว ส่งผลกระทบต่ออัตราการเข้าพักและรายได้

ตาราง 1 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค SWOT
การท่องเที่ยวในจังหวัดหลวงพระบาง สปป.ลาว

ตอนที่ 3 วัตถุประสงค์ที่ 2 ระดับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรท้องถิ่นธุรกิจการท่องเที่ยว
ภาคการโรงแรมเมืองหลวงพระบางสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สามารถสรุปภาพรวม
ผลการศึกษาตามกรอบวิจัยดังนี้

ระดับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรท้องถิ่น ธุรกิจการท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การประพจน์ตัวเป็นแบบอย่าง	4.30	.612	มาก
2. การสร้างแรงบันดาลใจ	4.23	.698	มาก
3. การกระตุ้นทางปัญญา	4.16	.658	มาก
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.19	.658	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.22	.656	มาก

ตาราง 2 ระดับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรท้องถิ่นธุรกิจการท่องเที่ยว

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการพัฒนาศักยภาพการจัดการทรัพยากรธุรกิจ
ท่องเที่ยวในเมืองมรดกโลก จังหวัดหลวงพระบาง สปป.ลาว สามารถสรุปผลความสัมพันธ์ได้ดังนี้

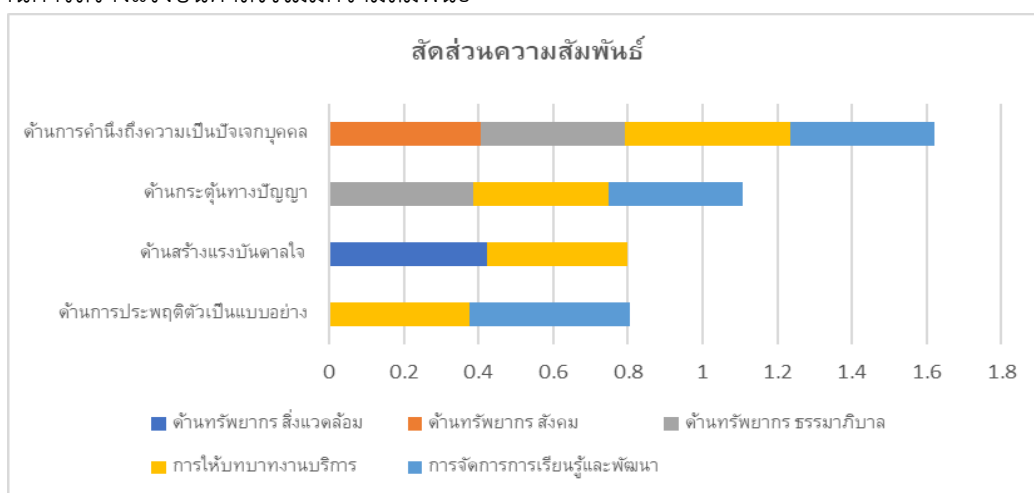
1. การจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อม: พบว่ามีเพียงด้านการสร้างแรงบันดาลใจที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง ($r = .423$) ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การจัดการทรัพยากรสังคม: ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลมีความสัมพันธ์เชิงบวก แต่ในระดับต่ำ ($r = .335$) ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์

3. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ: ด้านการกระตุ้นทางปัญญาและการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r = .384$ และ $.387$) ในขณะที่ด้านการเป็นแบบอย่างและการสร้างแรงบันดาลใจไม่มีความสัมพันธ์

4. การให้บทบาทงานบริการ: พบความสัมพันธ์เชิงบวกกับทุกด้านของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r = .442$) ส่วนด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

5. การจัดการการเรียนรู้และพัฒนา: ด้านการเป็นแบบอย่าง กระตุ้นทางปัญญา และคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($r = .429, .358, .409$) ขณะที่ด้านการสร้างแรงบันดาลใจไม่มีความสัมพันธ์

ภาพ 1 แสดงสัดส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการทรัพยากรธุรกิจและความต้องการพัฒนาบุคลากรท้องถิ่นธุรกิจท่องเที่ยว

ตอนที่ 4 วัตถุประสงค์ที่ 3 แนวทางการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยว และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรธุรกิจการท่องเที่ยวในเมืองมรดกโลก จังหวัดหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า 1. กลไกการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว การเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการเปลี่ยนแปลงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการสร้างแรงบันดาลใจ สร้างนวัตกรรม และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานร่วมกันทั้งภายในองค์กรและชุมชน ผู้นำเหล่านี้ปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลง เช่น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีหรือวิกฤตเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็ว โดยใช้กลยุทธ์ที่ยืดหยุ่นและพร้อมรับมือกับความท้าทาย 2. การบริหารทรัพยากรบุคคลและการบริการลูกค้า 1) การเป็นตัวอย่างที่ดี ผู้นำควรเป็นแบบอย่างในการแสดงความยืดหยุ่นและความมุ่งมั่น ส่งผลให้พนักงานเลียนแบบและพัฒนาความผูกพันกับองค์กรมากขึ้น 2) การสร้างแรงบันดาลใจ ส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่ดี เปิดโอกาสให้พนักงานมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการเติบโต 3) การกระตุ้นทางปัญญา เปิดโอกาสให้พนักงานแสดงความคิดสร้างสรรค์และเสริมทักษะ เพื่อให้ธุรกิจมีความสามารถในการปรับตัวตามความต้องการ

ของตลาด 4) การดูแลเอาใจใส่เป็นรายบุคคล ผู้นำที่ใส่ใจและให้ความสำคัญกับบุคลากรช่วยสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่น่าเชื่อถือและยั่งยืน 3. การร่วมมือระหว่างองค์กร ความร่วมมือระหว่างองค์กรท้องถิ่นและหน่วยงานภายนอกช่วยเพิ่มความน่าสนใจของสถานที่ท่องเที่ยว รวมถึงการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างองค์กรกับชุมชนจะสร้างการมีส่วนร่วมที่ยั่งยืน ขณะเดียวกันยังต้องคำนึงถึงการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรธุรกิจการท่องเที่ยวในเมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งผู้วิจัยได้มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. จากการศึกษาเกี่ยวกับบริบทธุรกิจการท่องเที่ยวในเมืองหลวงพระบาง สปป. ลาว พบว่ามี 4 ประเด็นหลักที่ส่งผลกระทบต่อสำคัญ ได้แก่ (1) ปัญหาการพึ่งพาการท่องเที่ยวในภูมิภาค ความแออัด และผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวเกินขีดจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ได้วิเคราะห์ถึงความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างพื้นฐานของเมือง (สติเฟิน ชิพานิ, 2554) (2) ความท้าทายในการรักษาพนักงาน ขาดทักษะ และต้นทุนสูง เป็นเรื่องที่ชุมชนท้องถิ่นเองต้องเผชิญกับปัญหาในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะในช่วงที่ความต้องการของแรงงานเพิ่มสูงขึ้นหลังการปลดล็อกดาวน์ (3) ผลกระทบจากนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นหลังการปลดล็อกดาวน์ ทำให้คุณภาพการบริการลดลงเป็นปัญหาสำคัญ เนื่องจากการบริการที่ไม่ได้มาตรฐานจะส่งผลกระทบต่อการสร้างประสบการณ์เชิงบวกให้กับนักท่องเที่ยว (พรเทพ นามกร และคณะ 2566) และ (4) ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและชุมชน โดยเฉพาะอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม หลายงานวิจัยพบว่าการพัฒนาและการท่องเที่ยวแบบเน้นเศรษฐกิจทำให้ชุมชนสูญเสียอัตลักษณ์และสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์ SWOT พบว่า หลวงพระบางมีจุดแข็งด้านมรดกวัฒนธรรม ความสะดวกในการเดินทาง และเทคโนโลยีช่วยเสริมประสบการณ์ลูกค้า แต่ยังมีข้อจำกัดด้านการขาดแคลนบุคลากรและปัญหาพนักงานหมุนเวียนสูง การใช้เทคโนโลยีและข้อมูลเพื่อปรับบริการเป็นโอกาสสำคัญ แต่ยังมีผลกระทบบางประการจากภาวะเงินเฟ้อที่ทำให้ต้นทุนเพิ่มสูงขึ้น (สีทะลอน สีโพไซ และภัทรธิรา ผลงาม, 2563)

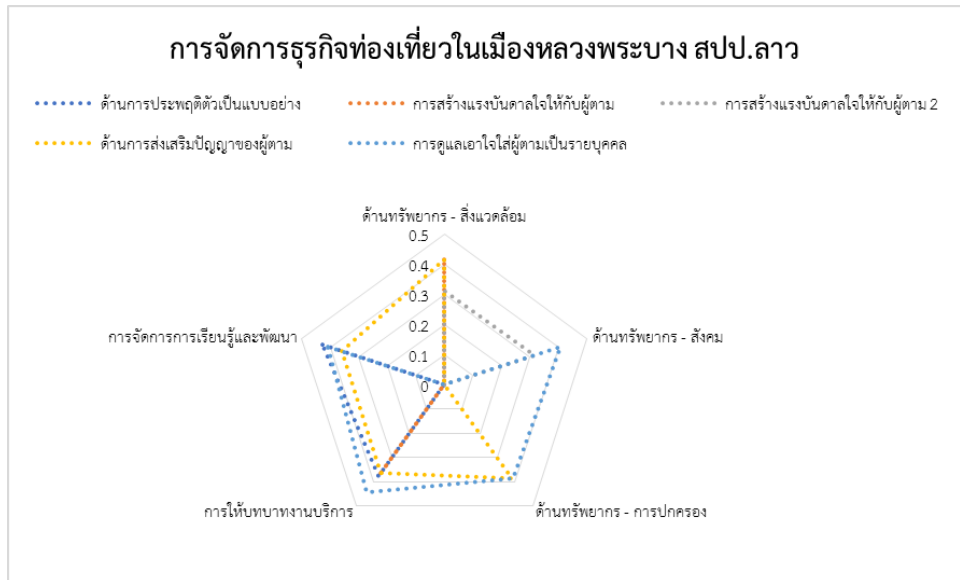
2. การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในธุรกิจการท่องเที่ยวเมืองหลวงพระบาง สปป.ลาว ซึ่งเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางภาคเหนือของประเทศ มีการขยายตัวในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการลงทุน ส่งผลให้เกิดโอกาสการจ้างงานในท้องถิ่นมากขึ้น ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างศักยภาพให้บุคลากร โดยการฝึกอบรมต้องออกแบบให้สอดคล้องกับความรู้และทักษะที่บุคลากรต้องการนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานจริง พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดความรู้ในเชิงปฏิบัติและสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน งานวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาโดยธนายุทธ สิริสุตตานนท์ (2561) ที่เสนอว่าการฝึกอบรมควรออกแบบให้ตอบสนองต่อพฤติกรรมการทำงานที่ต้องการพัฒนา เช่น การรับฟังและนำไปใช้ได้จริง นอกจากนี้ การพัฒนาผู้นำยังต้องเน้นการสร้างกระบวนการที่ทันสมัยตามข้อเสนอของบุษราคัม ปัญญา

และคณะ (2551) ที่เน้นการเรียนรู้ทั้งภายในและการสร้างโอกาสในการพัฒนาศักยภาพผ่านการลงมือปฏิบัติจริง ส่งผลให้ผู้มีอำนาจในความสามารถของตนเองและเห็นคุณค่าของการทำงานร่วมกับผู้อื่น และผลการศึกษาเพิ่มเติมยังสอดคล้องกับวิไลพร ไชโย (2559) ซึ่งได้ระบุคุณลักษณะผู้นำที่สำคัญในยุคใหม่ว่าควรมีทักษะการคิดวิเคราะห์ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วภายใต้ความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของตลาดแรงงาน การปรับตัวให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดนี้ยังสอดคล้องกับการวิจัยของอนุภาพ เลชะกุล (2564) ที่เน้นการสร้างกำลังคนที่พร้อมทำงานทันทีเพื่อตอบสนองความต้องการของเศรษฐกิจในยุคใหม่ ดังที่กล่าวมานั้นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในธุรกิจการท่องเที่ยวของหลวงพระบางจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความยั่งยืนและขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กร

3. การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยว และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในเมืองมรดกโลก หลวงพระบาง สปป. ลาว แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการปรับตัวและการจัดการที่เหมาะสมในธุรกิจการท่องเที่ยวเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม โดยผลการวิจัยได้เน้นถึง 3 ประเด็นหลักที่มีความสำคัญ คือ 1) กลไกการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว: การเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และสามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็วมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยว นวัตกรรมและประสิทธิภาพของผู้นำช่วยเสริมให้ธุรกิจสามารถก้าวผ่านความท้าทาย เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือวิกฤตเศรษฐกิจได้ (ฐนันต์ศักดิ์ บวรนนท์กุล, 2557) 2) การบริหารทรัพยากรบุคคลและการบริการลูกค้า: ผู้นำต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในการสร้างแรงบันดาลใจและความยืดหยุ่นให้กับพนักงาน ซึ่งจะส่งผลต่อความผูกพันกับองค์กรและการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในระยะยาว การกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการเปิดโอกาสให้พนักงานมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจจะช่วยให้การบริการมีคุณภาพและมีความยั่งยืน (นภาพร จันทรฉาย, 2558) 3) การร่วมมือระหว่างองค์กร: ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเช่น หลวงพระบาง การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและธุรกิจจะสร้างสรรค์แนวทางการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (นรินทร์ สังข์รักษา, 2552) จากผลการวิจัยนี้ ทำให้เห็นถึงความจำเป็นของการเป็นผู้นำที่สามารถปรับตัวได้ดี การบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ และความร่วมมือระหว่างองค์กร เพื่อสนับสนุนการเติบโตของธุรกิจการท่องเที่ยวในหลวงพระบาง

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการสังเคราะห์งานวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรธุรกิจการท่องเที่ยวในเมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 2 องค์ความรู้การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวในเมืองหลวงพระบาง สปป.ลาว

จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ใหม่จากแผนภาพดังกล่าวข้างต้นพอกล่าวถึงรายละเอียดดังนี้ การเรียนรู้และการพัฒนาขีดความสามารถด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ถือเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่เน้นการสร้างแรงบันดาลใจและพัฒนาทักษะการบริหารในหลายด้าน อันดับแรก การเป็นแบบอย่างในการทำงาน (role modeling) ช่วยส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้ดี การเรียนรู้จากความล้มเหลวและการเผชิญปัญหาอย่างกล้าหาญถือเป็นโอกาสในการพัฒนาตนเองและองค์กร นอกจากนี้ การฝึกอบรมภายในงานที่ใช้การโค้ชแบบรายบุคคล ช่วยให้พนักงานรู้สึกได้รับการสนับสนุนเป็นรายบุคคล ส่งผลให้การเรียนรู้และพัฒนาทักษะต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ การแบ่งปันแนวทางปฏิบัติที่ดีผ่านการทำงานเป็นกลุ่มคณะทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างทีมงานและสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี

ในส่วนของการสร้างแรงบันดาลใจ (inspirational motivation) ผู้นำควรมีส่วนร่วมกับโครงการริเริ่มและแสดงความใส่ใจทั้งในองค์กรและชุมชน การสร้างความเชื่อมโยงที่ดีกับพนักงาน และการสร้างความประทับใจให้ลูกค้า เป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารและการให้บริการ นอกจากนี้ การกระตุ้นทางปัญญา (intellectual stimulation) ที่มุ่งเน้นให้พนักงานมีส่วนร่วมหลักในการพัฒนาความรู้และทักษะ ผ่านการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร จะช่วยเพิ่มศักยภาพการเติบโตในอาชีพ และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (individualized consideration) ด้วยการตระหนักถึงความแตกต่างและความหลากหลายในการทำงาน ช่วยให้เกิดความเข้าใจในศักยภาพที่แท้จริงของพนักงาน และสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่สนับสนุนความก้าวหน้าอย่างยั่งยืนในทุกระดับขององค์กร

สรุปและเสนอแนะ

จากการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า 1) ธุรกิจการท่องเที่ยวในหลวงพระบางเผชิญปัญหาหลัก 5 ประการ เช่น การพึ่งพาการท่องเที่ยวในภูมิภาคและการแออัดที่ส่งผลต่อสิ่งแวดล้อม ปัจจัยอื่น ๆ เช่น การขาดทักษะและต้นทุนที่สูงขึ้น ยังเป็นความท้าทาย จุดแข็งของหลวงพระบางคือมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ ขณะที่การขาดทรัพยากรและปัญหาเงินเฟ้อเป็นอุปสรรคสำคัญ 2) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรธุรกิจการท่องเที่ยวในโรงแรมหลวงพระบางอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.22) โดยด้านการจัดการทรัพยากรและภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์แตกต่างกัน ด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับปานกลางกับการจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและงานบริการ ($r = .423, .442$) ส่วนด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับต่ำหรือไม่มีความสัมพันธ์ และ 3) แนวทางการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวในหลวงพระบางเน้นการเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ยึดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงและสร้างแรงบันดาลใจให้กับทีมงาน การพัฒนาทรัพยากรบุคคลผ่านการสร้างบรรยากาศที่ดี ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และดูแลเอาใจใส่พนักงานเป็นรายบุคคล นอกจากนี้การร่วมมือระหว่างองค์กรและชุมชนช่วยเพิ่มความน่าสนใจและส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการวิจัยเพื่อต่อยอดในครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ส่งเสริมการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนโดยจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวเพื่อป้องกันความแออัดและรักษาสิ่งแวดล้อม พร้อมสร้างมาตรการควบคุมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

1.2 สนับสนุนการฝึกอบรมพนักงานท้องถิ่นด้านทักษะและความรู้ในการบริการ เพื่อให้ธุรกิจท่องเที่ยวสามารถแข่งขันได้ในระยะยาว

1.3 รัฐควรสนับสนุนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นและภายนอก เพื่อสร้างการท่องเที่ยวที่ตอบโจทย์ทั้งในเชิงเศรษฐกิจและการรักษามรดกวัฒนธรรม

2. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 ผลการวิจัยควรนำไปใช้ในการพัฒนาแผนการจัดการทรัพยากรธุรกิจการท่องเที่ยวในหลวงพระบาง โดยเฉพาะการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการบริการ

2.2 สามารถใช้เป็นแนวทางในการฝึกอบรมบุคลากรท้องถิ่น โดยเน้นการพัฒนาความสามารถด้านการเป็นผู้นำ การแก้ปัญหา และการสร้างแรงบันดาลใจในองค์กร

2.3 องค์กรท้องถิ่นสามารถนำแนวทางการพัฒนานี้ไปใช้ในการสร้างความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอกเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาผลกระทบระยะยาวของการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในหลวงพระบาง โดยเน้นการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

3.2 ควรขยายการวิจัยไปยังการวิเคราะห์การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการบริหารจัดการธุรกิจท่องเที่ยว เช่น การใช้แอปพลิเคชันและการวิเคราะห์ข้อมูลลูกค้า

3.3 ศึกษาการเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาทักษะของพนักงานในหลวงพระบางกับเมืองท่องเที่ยวอื่น ๆ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ฐันนัรศักดิ์ บวรนนท์กุล. (2557). การเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี, 6(2), 186-193.
- ธนายุทธ สิริรัตนันท์. (2561). กระบวนการถ่ายโอนการเรียนรู้จากการฝึกอบรม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นภาพร จันทรฉาย. (2558). ประสิทธิภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจากนโยบายภาครัฐสู่การปฏิบัติในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- นรินทร์ สังข์รักษา. (2552). การจัดการความรู้กับภูมิปัญญา. เอกสารประกอบการสอนวิชา 264504. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุษราคัม ปัญญา. (2551). การพัฒนาศักยภาพผู้นำในกระบวนทัศน์ใหม่ในพื้นที่โครงการพระราชดำริ หมู่บ้านสหกรณ์อำเภอสันกำแพง กิ่งอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่. (รายงานการวิจัย). สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- พรเทพ นามกร, จักรชัย สื่อประเสริฐสิทธิ์, อุษณกร ทาวะรัมย์ และปตนาพรชญ์ แพทย์ชัยวงศ์. (2566). ความคุ้มค่าเชิงเศรษฐกิจของการจัดงานเฉลิมฉลองส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ PATTAYA COUNTDOWN 2020. วารสารสังคมศาสตร์และศาสตร์รวมสมัย, 4(2), 85-101.
- วิไลพร ไชโย. (2559). รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของผู้นำท้องถิ่นกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่. (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- สติเฟ้น ชีพาน. (2554). การรับรู้ถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชนชนบทในแขวงหลวงน้ำทา แขวงหลวงพระบาง แขวงคำม่วน และแขวงจำปาศักดิ์ ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. วารสารสังคมลุ่มน้ำโขง, 7(1), 39-53.
- สีทะลอน สีโพไซ และภัทรธิรา ผลงาม. (2563). การพัฒนารูปแบบการจัดการการส่งเสริมการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. สักทอง: วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทสม.), 26(3), 156-170.
- อานุกาญ เลชะกุล. (2564). ความปกติถัดไปในอุดมศึกษา: ความท้าทาย. วารสารการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้, 1(2), 111-125.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. Educational and psychological measurement, 30(3), 607-610.

- MICT Government of Lao PDR. (2020). Luang Prabang Tourims Destination Management Plan 2020 - 2025. N.P.: DMP.
- Philavong, V. & Onphanhdala, P. (2023). The post-pandemic green economic recovery, livelihoods, and adaptations in ASEAN. In Post-Pandemic Green Recovery in ASEAN N.P.: Routledge.
- Yamano, T., Pradhananga, M., Schipani, S., Samson, J. N., Quiao, L., Leuangkhamsing, S. & Maddawin, A. (2020). The impact of COVID-19 on tourism enterprises in the Lao People's Democratic, ADB BRIEFS, 1-8.